

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

КАФЕДРИ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Матеріали

**III Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції з міжнародною участю**

«МОВНА ОСВІТА ФАХІВЦЯ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ТРЕНДИ»

27 лютого 2020 року

Харків

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова оргкомітету:

Гетьман А. П. – проректор з наукової роботи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України

Організатори конференції:

Сімонок В. П. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов №1 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Кузнецова О. Ю. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов №3 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Координатори конференції:

Зелінська О.І. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов №1 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Романцова Я.В. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов №1 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Мовна освіта фахівця: сучасні виклики та тренди: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (27 лютого 2020 року). – Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2020. – 222 с.

У збірці матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Мовна освіта фахівця: сучасні виклики та тренди» вміщено виступи та тези його учасників. Захід, що відбувся 27 лютого 2020 року, було організовано з метою окреслення проблем і узагальнення наукових досягнень у галузі лінгвістики та теорії і практики інноваційного навчання мов і культур у полікультурному просторі XXI століття.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр, прізвищ тощо несуть автори.

необхідності особистісного позиціонування студента при знайомстві з одногрупниками): *Why have you chosen to major in International relations?* тощо.

Навчання у III тисячолітті притаманна строкатість, різносерійність, неоднаковість і різноманітність у всіх проявах цих характеристик. Сьогоднішні вчителі і викладачі при бажанні можуть мати у своєму розпорядженні величезний арсенал навчального матеріалу, який потрібно адаптувати до певних навчальних потреб і до потреб певної навчальної аудиторії.

Література

1. *Generation Z: Як підвищити суб'єктність нового покоління. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://womo.ua/generation-z-yak-pidvishhiti-subyektnist-novogo-pokolinnya/>.*
2. *So you want to be a diplomat. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/user/UCBerkeleyCareerCtr>.*

К.Л. Ковалёва, Э.Н. Герасименко

Харьковский национальный экономический университет им. С. Кузнеця

СИЛЛАБУС КАК СРЕДСТВО ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ

В настоящее время формирование у студентов умения самостоятельно овладевать знаниями и методами работы становится первоочередной задачей профессиональной подготовки специалистов. В условиях сокращения аудиторной нагрузки студентов и увеличения объема самостоятельной работы значение последней многократно увеличивается.

Эффективным инструментом для преподавателя в процессе управления самостоятельной работой студентов может стать силлабус, основная задача которого содействовать обучающимся в освоении учебных дисциплин.

Силлабус – перспективный план изучения дисциплины, своеобразный «навигатор», предназначенный именно для студента, имеющий целью помочь в организации его учебной деятельности. Такой документ должен информировать студента о том, какие качества у него могут быть сформированы в результате освоения данной дисциплины, а также о том, что, как и когда студент должен для этого сделать. Силлабус определяет начальные и граничные условия

продвижения студента в учебном процессе и дает ему возможность самостоятельно распределять время, силы и интенсивность своей работы.

Силлабус – документ, содержащий основные характеристики изучаемого предмета, является средством коммуникации между преподавателем и студентом. Он создается в помощь обучающимся, поэтому должен составляться понятным для студента языком. Это, прежде всего, краткая программа самостоятельной работы студента в процессе изучения дисциплины, в которой содержится вся необходимая информация для успешного освоения курса.

Силлабус, как правило, состоит из нескольких разделов, наполнение которых четко не регламентировано, но должно содержать следующую информацию:

1. Политика учебной дисциплины: сведения о преподавателе, его общие требования, основные цели и задачи дисциплины. Политика учебной дисциплины определяется системой требований, которые преподаватель предъявляет к обучающимся при изучении дисциплины. Требования могут касаться посещения занятий (недопустимость пропусков, опозданий и т.п.); правил поведения на занятиях (активное участие, выполнение необходимого минимума учебной работы и др.); поощрений и взысканий (за что могут начисляться или вычитаться баллы и т.п.).

2. План изучения дисциплины: тематический план и технологическая карта дисциплины. В тематическом плане обязательно представлены: темы и их краткое содержание, количество часов аудиторной и внеаудиторной работы. В ходе изучения дисциплины студенты вправе ожидать реализации именно того содержания, которое было заявлено в силлабусе и на основе которого, возможно, был сделан выбор дисциплины. В технологической карте обязательно указывают тему занятия, дату его проведения, задания и формы контроля для аудиторной и, главное, внеаудиторной работы, срок сдачи заданий для самостоятельной работы, а также источники информации для подготовки. Необходимо отметить, что цели заданий для самостоятельной работы и их содержание должны быть понятны и доступны студентам, содержать алгоритмы и методические рекомендации их выполнения, формы контроля, критерии оценки и сроки сдачи заданий должны быть четко определены и заранее известны обучающимся.

3. Контрольные мероприятия и оценки: рейтинг-план по дисциплине. В рейтинг-плане определены все виды текущего и рубежного контроля, а также указано минимальное и максимальное количество баллов, которое студент может получить за каждый вид деятельности, выполняемой в аудиторное и внеаудиторное время, поощрительные и штрафные баллы.

4. Описание заданий и критерии оценки: критерии аттестации текущей работы по дисциплине, критерии аттестации итоговой работы, необходимые условия для получения зачета (допуска на экзамен). Здесь четко и ясно прописываются все условия: как осуществляется контроль, какие формы контроля используются, как оцениваются знания студентов.

5. Учебно-методическое и информационное обеспечение: список обязательной и дополнительной литературы.

Американские и европейские преподаватели, активно использующие силлабус, называют его своеобразным «контрактом» между преподавателем и студентом, в котором содержатся права и обязанности двух сторон, поэтому, ознакомившись и подписав этот документ, каждый из участников учебного процесса обязуется выполнять его и несет ответственность за нарушения «контракта». В связи с этим преподаватель, создавая силлабус дисциплины, должен ответственно отнестись к той информации, которая содержится в документе: темы и даты занятий; сроки, формы и виды контроля. Изменения в силлабус могут быть внесены только при крайней необходимости, и студенты должны быть оповещены об этом заранее. В свою очередь студент, ознакомившись с силлабусом, несет ответственность за невыполнение его условий. Но, в то же время, он может выбирать индивидуальную траекторию движения в освоении дисциплины, варьировать уровень сложности заданий, их объем, прогнозируя при этом количество набираемых им баллов, имеет право не выполнять те требования, которые не были оговорены в документе.

Таким образом, использование силлабуса позволяет регламентировать и регулировать отношения между преподавателем и студентом, строить их на основе равноправия, взаимных обязательств и ответственности, даёт возможность планировать и распределять учебную нагрузку, эффективно

использовать время, помогает решать конфликтные ситуации, структурирует и систематизирует процесс обучения. И главное, силлабус позволяет студенту адекватно оценить свою работу, сделать вывод о том, где он находится на пути к достижению образовательных результатов, создает условия для самоконтроля и самосовершенствования уровня компетенций, стимулирует познавательную активность, формирует устойчивую мотивацию достижения успеха, что является важной составляющей эффективности дальнейшей профессиональной деятельности.

В. Ю. Колісник

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

РІВНЕВИЙ ПОДІЛ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПРОГРАМІСТІВ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ

Рівень готовності до навчання є важливим аспектом успішності студентів. Готовність до вивчення іноземної мови виступає єдністю спрямованості на процес, що розглядається в поєднанні інтересу до вивчення іноземної мови, бажання оволодіти нею, мотивів, які зумовлюють цей процес, а також рівня навченості іноземної мови.

Залежно від прояву певних критеріїв визначається рівень готовності студентів до майбутньої професійної діяльності. Ю. Лук'янова називає три узагальнені рівні сформованості готовності: «високий (певна якість є стійкою рисою, виявляється в усіх діях студента постійно); достатній (якість виявляється ефективно, але спостерігаються відхилення через недостатній розвиток самої якості); елементарний (якість ще не стала рисою студента, обмежено й неефективно виявляється в його діях і вчинках» [3, с. 52 – 53].

Н. Гуртовенко виокремлює три ступені сформованості психологічної готовності до професійної діяльності: непрофесійний (коли майбутній фахівець не має досвіду практичної діяльності); передпрофесійний (характеризується незакінченою підготовкою до виконання спеціальних функцій); професійний (має два підрівні – звичайний рівень і рівень професійної майстерності)» [1, с. 90].

Демченко В. А. ГОВОРІННЯ ЯК ОДИН ІЗ ВИДІВ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	43
Деркач Г. О. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДИК ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.....	46
Dolgusheva O. V., Kurnosova A. V. LINGUISTIC AMBIGUITY AS A SOURCE OF A HUMOROUS EFFECT IN ENGLISH JOKES.....	49
Драган О. А. МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ІНТЕГРАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.....	51
Dudoladova A. V. DIGITAL TOOLS IN ESL TEACHING AND LEARNING.....	54
Dudoladova O. V. INDEPENDENT LEARNING.....	56
Зосімова О. В. АНГЛІЙСЬКІ Й УКРАЇНСЬКІ ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ З НАЗВАМИ ПРОФЕСІЙ: ЕТНОКУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ.....	58
Zelinska O. MEDIA LITERACY SKILLS DEVELOPMENT IN ESP CLASSROOM.....	61
Iliencko Olena DEVELOPING ENTREPRENEURIAL COMPETENCES OF THE STUDENTS OF ECONOMICS.....	63
Іванова Н. П., Киченко О. С. МОВОЗНАВЧА І ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧА КОМПЕТЕНТНОСТІ: ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ І ВЗАЄМОВПЛИВИ.....	66
Каданер О. В. ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ «STORYTELLING» У НАВЧАННІ УСНІЙ КОМУНІКАЦІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	69
Калініченко Т. М. ASYMÉTRIE DANS LA TRADUCTION ANGLAIS FRANÇAIS DANS LA LANGUE DE LA PUBLICITÉ.....	71
Карпенко О. О. TEACHING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE IN THE DIGITAL LEARNING ENVIRONMENT OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS.....	74
Карпенко О. V., Nos A. I. ENHANCING THE EFFICIENCY OF ENGLISH MEDIUM INSTRUCTION AT IVAN KOZHEDUB KHARKIV NATIONAL AIR FORCE UNIVERSITY.....	77
Киба Л. М. ФАХОВА ІНШОМОВНА ОСВІТА СТУДЕНТА-МІЖНАРОДНИКА: ВІД «БАЗОВИХ НАЛАШТУВАНЬ» ДО «РОЗШИРЕНИХ».....	79
Ковалёва К. Л., Герасименко Э. Н. СИЛЛАБУС КАК СРЕДСТВО ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ.....	82